

Dupuytren's Kontraktur (Kollagenase Behandling)

Sygdommen

Dupuytren's kontraktur (kuskefingre) skyldes ueftergivelige bindevævsdannelser dybt i hånden og fingrenes underhud. Oftest starter sygdommen som ømme knuder i håndfladen, hvorfra hårde knudrede strenge strækker sig ud i fingrene. I løbet af år skrumper strengene og forhindrer de angrebne fingre i at kunne strækkes. Ofte rammes lillefingeren og ringfingeren først.

Forekomsten af kuskefingre øges med alderen og ses hyppigere blandt mænd end hos kvinder.

Årsagen til Dupuytren's kontraktur er ikke kendt, men arv har en betydning. Sygdommen ses oftere hos patienter med stofskiftesygdom (f.eks. diabetes).

Fingrenes bøjesener fejler ikke noget ved Dupuytren's kontraktur.

Diagnosen

Diagnosen stilles ved klinisk undersøgelse.

Non-kirurgisk behandling

Anlæggelse af skinner med fingeren i maksimal ekstension eller kraftig udstrækning af fingeren har ingen eller muligvis skadelig effekt.

Indikation

Kollagenasebehandling kan foretages i tidlige stadier, hvor Dupuytren's strengdannelse er begrænset til håndfladen og første del af 1-2 fingre (Tubiana Stadie 1-2).

Forberedelse

Hånden skal være renavasket og fri for sår. Neglene skal være korte, rene og uden neglelak.

Det anbefales at tage 2 stk tbl Panodil 500 mg ca 1 time inden operationen.

Behandling med blodfortyndende medicin må ikke være højere end terapeutisk niveau. Ved tvivl skal egen læge foretage kontrol inden operationen.

Det er Deres ansvar at gøre Ortoklinik opmærksom på allergi overfor medicin inden behandling begynder.

Behandlingsforløb

Dag 1: Kollagenase indsprøjtes i Dupuytren's-strengen. Der vil ikke blive anvendt lokalbedøvelse i forbindelse med indsprøjtningen, da dette vil sløre tegnene på at ramme en fingernerve. Herefter lægges en forbindelse og armen eleveres i en slynge. I løbet af få timer efter indsprøjtningen vil området få blålig misfarvet hævelse, og der vil komme smerter sv.t. et hvepsestik.

Dag 2: Cirka et døgn efter indsprøjtning lægges en lokal bedøvelse i håndfladen, hvorefter fingeren roligt strækkes ud. Smerterne tiltager over de følgende døgn.

Forløbet vil tage cirka 30 minutter begge dage.

Efterbehandling

Det er vigtigt at holde hånden i ro og opad i det første døgn efter operationen for at mindske hævelse og smerter. Det er også vigtigt at foretage pumpeøvelser samt at bevæge skulder og albue. Fingrene bør bevæges fra umiddelbart efter operationen.

Hænderne kan vaskes normalt et døgn efter operationen.

Bandagen skiftes efter det første døgn til et plaster.

Det anbefales at benytte fingerskinne om natten i 3 måneder. Om dagen skal der laves fingerøvelser, der fremmer bevægeligheden

Forsigtighed

Bilkørsel frarådes i døgnet efter operation, og mens der indtages medicin mærket med rød advarselstrekant.

Undgå tunge løft i de første tre uger.

Så længe der er sår på hånden, er god hygiejne nødvendig for at nedsætte risiko for infektion.

Genoptræning

Foretag selv udstrækning af fingrene minimum en gang i timen fra dag 2. Hurtig genoptræning skal forhindre stivhed, genvinde bevægelighed og genskabe styrke og funktion. Skinnen (eventuelt kun om natten) kan med fordel benyttes de første 12 uger.

Smertebehandling

Efter indgrebet anbefales det at tage 2 stk tbl Panodil 500 mg fordelt på 4 gange i døgnet samt eventuelt også tbl Ibuprofen 400 mg 3 gange i døgnet i 5-7 døgn efter indgrebet. Morfinlignende medicin kan være nødvendig ved stærke smerter. Vær opmærksom på eventuelle bivirkninger og allergi (jvf indlægsseddel).

Ved behov sender Ortoklinik elektronisk recept til apoteket.

Sygemelding

Ved håndbelastende arbejde skal man forvente sygemelding i 4-6 uger. Det er vigtigt, at operationssår holdes rene, tørre og i ro indtil heling er opnået.

Forventet resultat

Formålet er at strække fingrene ud og dermed bedre bevægeligheden. Metoden har kortere sygeforløb end åben operation.

35%-50% af patienterne oplever tilbagefald i løbet af 3 år efter kollagenase-behandling. Langtidsresultater (>5 år) kendes endnu ikke.

Opfølgning

Der vil være opfølgning 3 måneder efter behandlingen på Ortoklinik. Hvis resultatet ikke er tilfredsstillende kan behandlingen gentages op til 2 gange pr. finger. Der skal dog gå 30 dage mellem behandlingsforsøgene. Desuden tilbydes alle patienter kvalitets-opfølgning i 5 år efter behandling i Ortoklinik.

Komplikationer

Kollagenasen kan forårsage lokale reaktioner som smerte, blødning, kløe, hævelse i hånd og fingre samt hævede lymfeknuder. Der er normalt betydelige smerter i ugerne efter indsprøjtning af kollagenase. Normalt forsvinder de lokale symptomer spontant i løbet af 2-3 uger.

Beskadigelse af nerver, ledbånd og sener er beskrevet, men er sjældne (<0,5%).

Infektion kan forekomme. Ved mistanke skal hånden kontrolleres på Ortoklinik.

Nervebeskadigelse medfører nedsat følsomhed i fingrene.

Ved problemer

Hvis der opstår problemer eller der er mistanke herom efter behandlingen bedes man henvende sig i klinikkens åbningstid (telefon 8612 9174). Ved akutte uopsættelige problemer kan professor Michael Ulrich altid kontaktes på telefon 5188 2306.